

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoE/29/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514206867
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3514206867.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v exekučnej veci oprávneného S., zastúpeného B. proti povinnému A., t.č. bytom S., o vymoženie 393,62 Eur s príslušenstvom, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 7Er/728/2014-23 zo dňa 26. novembra 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený spísaním do zápisnice dňa 20.05.2014 na exekútorskom úrade podal návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej rozhodcovskej, a.s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. SR 4944/06 zo dňa 16.10.2006. K návrhu oprávnený priložil ako prílohu originál vyššie uvedeného rozhodcovského rozhodnutia. Podaním, doručeným tamojšiemu súdu dňa 17.07.2014, požiadal súdny exekútor o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Následne bola súdu doručená fotokópia zmluvy o úvere č. XXXXXXXX uzavretej dňa 12.01.2006 medzi oprávneným a povinným spolu so všeobecnými obchodnými podmienkami oprávneného. V predmetnej exekučnej veci sa vymáha plnenie zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX uzavretej dňa 12.01.2006 medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom. Zmluva uzatvorená medzi oprávneným a povinným spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávania obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné zmluvné podmienky, ktoré povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Súd zastaví exekúciu resp. zamietne žiadosť v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy (§ 39, § 53 ods. 5 Obč. zákonníka, § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z., § 44 Exekučného poriadku). V predmetnej veci sa rozhodcovská zmluva vyjadřila v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva so všeobecnými obchodnými podmienkami právneho predchodcu oprávneného. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa, t. j. oprávneného. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ako taká je teda v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. S poukazom na vyššie uvedené dospel

súd prvého stupňa k záveru, že rozhodcovská doložka tvoriaca podklad pre vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý je exekučným titulom v predmetnom konaní, jej neprimeranou (neprijateľnou), a preto neplatnou zmluvnou podmienkou.

Z uvedeného vyplýva, že neplatná rozhodcovská doložka nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať tiež náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky, teda stať sa spôsobilým podkladom pre vykonanie exekúcie. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ex offo zamietol žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to v celom rozsahu.

Proti uvedenému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie oprávnený. Súdu prvého stupňa vyčítal nesprávne právne posúdenie veci (ustanovenie § 205 ods. 2 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších právnych predpisov). Oprávnený má za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Oprávnený bol toho názoru, že v rámci preskúmania exekučného titulu po materiálnej stránke, nemôže exekučný súd skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera súd v napadnutom uznesení, stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Oprávnený ďalej namietal neúplné zistenie skutkového stavu veci súdom prvého stupňa (ustanovenie § 205 ods. 2 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších právnych predpisov). Poukázal na to, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. Na základe vyššie uvedeného oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný sa k podanému odvolaniu oprávneného písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu a dôvodov podaného odvolania. Dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť ako vecne správne. Rozhodol podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie dôsledne preskúmal podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Z citovaného zákonného ustanovenia totiž vyplýva, že v prípade, ak súd zistí rozpor týchto listín so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súladom exekučného titulu so zákonom pritom treba rozumieť nielen formálne náležitosti exekučného titulu, ale aj to, či na jeho základe možno exekúciu vykonať, teda či tu nie je taká právna úprava, ktorá by bránila vykonaniu exekúcie na základe tohto exekučného titulu. Zákon o rozhodcovskom konaní v ustanovení § 45 (v znení účinnom do 31.12.2014) priznával exekučnému súdu právo preskúmať rozhodcovský rozsudok aj z hmotnoprávnych hľadísk.

Možnosť prelomenia materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku bola upravená v ust. § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom do 31.12.2014). Zákonodarca jednoznačne uzákonil možnosť pre exekučný súd zastaviť exekúciu napriek právoplatnému rozhodcovskému rozsudku, ak má nedostatky uvedené v § 40 písm. a), b), alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom. Uvedené ustanovenie je podľa súdnej praxe plne aplikovateľné aj na naplnenie čl. 6 smernice 93/13/EHS a umožňuje zastaviť exekúciu, aj pokiaľ ide o plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok.

Za správny odvolací súd považuje právny názor súdu prvého stupňa, že predmetná zmluva o úvere, uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 12.01.2006, je zmluvou spotrebiteľskou, teda, že medzi oprávneným a povinným bol založený na jej základe spotrebiteľský vzťah. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal na to, že v danej veci je nepochybné, že povinný je a aj v čase uzavretia zmluvy bol spotrebiteľom, nakoľko z obsahu spisu nevyplýva, že by povinný pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V

prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť - resp. nie je len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie odberateľa a aký konkrétny súvis s takýmto povolaním, či predmetom činnosti odberateľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. Oprávnený (ako veriteľ) nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali opak. S poukazom na interpretačné ust. § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t. j. že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na oprávnenom (ako veriteľovi). Vzhľadom na uvedené odvolací súd uzavrel, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je irelevantná právna forma zmluvy.

Rovnako sa odvolací súd stotožňuje so stanoviskom súdu prvého stupňa v tom smere, že rozhodcovskú doložku je potrebné považovať za neprijateľnú podmienku, ktorá vyznieva v neprospech spotrebiteľa a sleduje cieľ obísť právne predpisy. Pokiaľ vo veci vydal rozhodcovský rozsudok rozhodca, ktorý konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorú súd považuje ako celok za neprijateľnú, a tým neplatnú, súd prvého stupňa v konečnom dôsledku správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na výkon exekúcie.

Odvolací súd zároveň uvádza, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky (v tomto prípade zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie). Ak je takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (k tomu viď aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. februára 2011, sp. zn. IV. ÚS 55/2011). Predmetný rozhodcovský rozsudok, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, je nulitným právnym aktom a nemožno ho považovať za spôsobilý exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.